

روش نوین در آموزش ریتم

احسان رستم پور

www.ketab.ir

غلام همت آنم که پایبند یکیست

به جانبی متعلق شد از هزار بربست

سرشناسه : رستم پور، احسان، ۱۳۸۳ -
عنوان و نام پدیدآور : روش نوین در آموزش ریتم / احسان رستم پور.
مشخصات نشر : تهران : آوای پنج خط، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری : ۵۶ ص. : پارسیون؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م.
شابم : ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۴۷-۰۴-۶
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : موسیقی -- ریتم و وزن -- آموزش و تمرین
Musical meter and rhythm -- Studies and exercises
رده بندی کنگره : MT۴۲
رده بندی دیویی : ۷۸۱/۲۲۴۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی : ۹۵۷۷۲۹۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

ناشر تخصصی کتب موسیقی

انتشارات پنج خط

روش نوین در آموزش ریتم

احسان رستم پور

ناشر : آوای پنج خط

نوبت چاپ : اول ۱۴۰۳

چاپ و صحافی : روز

تیراژ : ۱۰۰ جلد

شابم : ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۴۷-۰۴-۶

تهران - خیابان دانشگاه - خ وحید نظری نرسیده
به فخر رازی پلاک ۶۱ هم کف واحد A2

تلفن مرکز نشر و پخش : ۰۲۱-۶۶۹۶۲۶۹۶ ۰۲۱-۶۶۴۰۷۶۶۳
۰۲۱-۶۶۴۶۱۵۲۸ ۰۲۱-۶۶۴۶۰۷۳۹

Harmony_Music_Center
Panjkhat.publication

www.hmc10.com
www.panjkhat.com

@Fivelines
@Panjkhat_audio

09363465418
09103406863

هرگونه کپی برداری و نشر از محتویات کتاب بدون اجازه کتبی از ناشر

به هر نحو ممنوع بوده و پیگرد قانونی خواهد داشت

تقدیم به واژه ای که تفسیر ناب عشق بود

تقدیم به بی نهایت تکرار ناپذیر

پدر.....

(روشی نوین در آموزش ریتم)

www.ketab.ir

تالیف :

احسان رستم پور

پائیز 1402

((با همکاری پدر عزیزم))

5	پیشگفتار
7	مقدمه ی ریتم
9	دیرند
12	تقسیم بندی نت ها
13	ضرب ، ضربه
13	روش نوین خواندن نت ها
18	ریتم
18	صامت و مصوّت و هجا
20	تقسیم بندی هجاها
26	سکوت
29	تمرینات عملی
32	علم عروض ، بحر ها در شعر فارسی

(هو الجمیل)

خدای را سپاس می گوئیم که رحمت بی پایان او شامل حال ما گشته تا بتوانیم سهم کوچکی در اشاعه موسیقی، این هنر لایزال الهی داشته باشیم و به یاری او کتاب روشی نوین در آموزش ریتم را در اختیار اساتید و هنرجویان موسیقی قرار دهیم.

کتابی که پیش روی شماست حاصل سال ها تدریس و آموزش این سبک توسط پدرم می باشد که برای اولین بار تکنیک های اساسی در خواندن ریتم به صورت نظری و عملی در آن آورده شده است و بنده آن ها را جمع آوری و نکاتی به آن اضافه کرده ام.

این روش برای اولین بار در ریتم خوانی و ریتم شناسی در ایران نوشته شده است. این کتاب حاصل بیش از سی سال تجربیات پدرم در زمینه ی ریتم می باشد که بنده طی دو سال تحقیق و جمع آوری به قلم درآورده و در اختیار شما عزیزان قرار داده ام.

در کتاب روشی نوین در آموزش ریتم با پرداختن به انواع مختلف این تکنیک سعی شده تا هنرجو از ساده ترین حالت شروع کرده و با استمرار در تمرین به سطوح بالاتری در خوانندگی و نوازندگی برسد.

با یادگیری هدفمند این روش پایه های محکمی در نوازندگی (ریتم یکی از ارکان نوازندگی است) برای شما ایجاد خواهد شد.

تلاش من این بود که کمبود هایی را که در این ده سال اخیر نزد هنرجویان موسیقی در هر ساز و آوازی مشاهده کردم، در این کتاب رفع کنم. یادگیری مطالب این کتاب نیازی به استاد ندارد.

در خاتمه وظیفه ی خود می دانم که از پدر عزیزم که مشوق و همراه همیشگی بنده در تمامی مراحل زندگی ام بوده صمیمانه تشکر کنم و همچنین امیدوارم این کتاب مورد توجه اساتید و هنرجویان موسیقی قرار گیرد.

احسان رستم پور

مهرماه 1402

www.ketab.ir

(مقدمه ی ریتم)

آنچه که تا کنون در مورد ریتم آموخته ایم (از اولین دست نوشته ها و گفتار ها گرفته تا حال)، اینطور نشان داده و به ما فهمانده که رابطه تنگاتنگ بین آن و وزن انکار نکردنی است.

تعاریف متعدد و گوناگونی از این دو واژه ی پر کاربرد در ادبیات کشور های مختلف جهان گفته شده که گرچه همگی به یک اصل اشاره میکنند ، اما با توجه به تحقیقاتی که نگارنده در این وادی پر طمطراق و گسترده انجام داده است عدم درک و فهم مناسب ، مطلوب و غایی از بعد کاربردی این واژگان در بین اقشار مختلف استفاده کننده از آنها (در قسمت های بعدی این نوشته مفصلا به تقسیم بندی این اقشار پرداخته میشود ، به وضوح دیده میشود.

مصطفی کمال پور تراب در کتاب تئوری موسیقی ریتم را اینگونه تعریف می کند:

((ریتم)) نخستین عامل اصلی در موسیقی است که با زندگی و حرکت می دهد و عبارت است از دیرند های گوناگون صداها و سکوت ها در یک مجموعه ی صوتی که بر روی ضربان های متساوی یا ((کوانتم)) زمانی ، حرکت می کند.

در کتاب تئوری موسیقی کاربردی نیز تعریف ریتم توسط سحر ایوز محمدی اینگونه بیان شده است:

عدم تساوی صداها در موسیقی از نظر زمان ، ریتم را به وجود می آورد . به عبارت دیگر به کار بردن صداها و سکوت ها با امتداد های گوناگون ، ایجاد ریتم می کند.

همانطور که یک کوهنورد یا آشپز یا بازیکن فوتبال برای کوهنوری، آشپزی و بازی فوتبال نیاز به ملزومات اولیه دارند، کسانی که میخواهند در ریتم شناسی و وزن خوانی متبحر و سرآمد شوند، ملزوماتی چند نیازمندند که به ذکر و شرح آنها می پردازیم:

1- شناخت هجا (بخش) و انواع آن

2- شناخت ویژگی دیرند یا کشش (یکی از ویژگی های صوت)

3- زمان و تقسیم بندی آن

4- ضرب و ضربه

5- افاعیل و عروض، (البین و روش ابداعی نگارنده)

6- تفاوت وزن و ریتم

مطمئناً منابع آموزشی خوبی در باب یادگیری ریتم مذکور موجود و در دسترس می باشد که بنده بیشتر آنها را مطالعه نموده و نام آنها را جهت بهره وری بیشتر علاقه مندان ذکر خواهم نمود اما متد های آموزشی گرچه با عنوان خودآموز در بازار عرضه گردیده اما اینطور نبوده و نیاز به تدریس توسط مدرسین مجرب داشته اند و اغلب در رسالتشان که همانا یاددهی بوده، ابتر مانده اند. لذا، متد پیش رو آنقدر روان و سلیس می باشد که همگان (اهالی اقشار مورد نظر) می توانند آن را خوب درک کرده و استفاده ی بهینه نموده، چه بسا نوآوری هایی هم توسط ایشان صورت پذیرد.